

Śliwka, Eugeniusz

Wystawa Muzeum Księży Werbistów w Pieniężnie : sesja pt. "Zbiory pozaeuropejskie w państwowych i kościelnych muzeach etnograficznych w Polsce"

Muzealnictwo 30, 88-89

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wystawa Muzeum Księży Werbistów w Pieniężnie – sesja pt. „Zbiory pozaeuropejskie w państwowych i kościelnych muzeach etnograficznych w Polsce”

7 i 8 kwietnia 1984 r. w Misyjnym Seminarium Duchownym Księży Werbistów w Pieniężnie odbyło się uroczyste otwarcie nowej stałej wystawy w Muzeum Misyjno-Etnograficznym, a także sesji pt. „Zbiory pozaeuropejskie w państwowych i kościelnych muzeach etnograficznych w Polsce”.

Do Pieniężna przybyło ponad sześćdziesięciu przedstawicieli środowisk związanych z religioznawstwem, etnografią i muzealnictwem kultur pozaeuropejskich. Było to pierwsze spotkanie środowisk kościelnych i państwowych reprezentujących muzealnictwo etnograficzne. Organizatorami sesji byli ojcowie: dr Eugeniusz Śliwka i dr hab. Henryk Zimoń.

Muzeum, które budowano ponad dwa lata, jest efektem współpracy z teologami, religioznawcami, etnografami, muzeologami, konserwatorami i plastykami. Powstało w wyniku pracy i życzliwej ofiarności misjonarzy, w wyniku ofiarności polskiego społeczeństwa katolickiego i zaangażowania wielu ojców, braci, kleryków i pracowników świeckich. Nowy gmach został zaprojektowany z myślą o jak najlepszej ekspozycji zbiorów. Zebrano tu ekspozyty z Chin, Japonii, Indii, Indonezji, Papuy, Nowej Gwinei, Afryki, Ameryki Łacińskiej. Celem muzeum jest przybliżenie religii tych terenów, na których pracują Werbiści polscy. Znalazły tu również miejsce obiekty sztuki chrześcijańskiej. Utworzone muzeum jest jedną spośród 60 kościelnych placówek muzealnych i kolekcji misyjno-etnograficznych w Polsce. Ze względu jednak na liczbę obiektów (bliżej 3 tys.) oraz na sposób prowadzenia należy do czołówki kościelnego muzealnictwa misyjno-etnograficznego w naszym kraju.

W celu nawiązania regularnej współpracy między muzeami prowadzonymi przez Kościół i państwo z okazji otwarcia stałej wystawy w Muzeum w Pieniężnie zorganizowano sesję muzealną.

Jako pierwszy wystąpił dr K. Makulski (Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie) z referatem pt. „Zbiory pozaeuropejskie jako nośnik informacji i wiedzy o obcych kulturach”. Kolejny referat na temat zbiorów afrykańskich wygłosił dr J. Kamocki (Państwowe Muzeum Etnograficzne w Krakowie). Mgr J. Łapott (Muzeum Narodowego w Szczecinie) zrelacjonował badania afrykanistyczne prowadzone w muzeum. Mgr L. Woliński (Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie) omówił zagadnienia związane z profilaktyką konserwatorską obiektów etnograficznych. Dr E. Śliwka (Muzeum Misyjno-Etnograficzne Seminarium Duchownego Księży Werbistów w Pieniężnie) przedstawił kościelne zbiory misyjno-etnograficzne w Polsce. Dr hab. H. Zimoń (Katedra Historii i Etnologii Religii KUL) wygłosił referat dotyczący działalności misyjnej buddyzmu w Azji. Doc. dr hab. W. Kowalak (Katedra Teologii Misji ATK) przedstawił wierzenia religijne Malanezyjczyków. Mgr A. Latusek (Muzeum Azji i Pacyfiku w Warszawie) omówił sztukę sakralną w zbiorach muzeum. Mgr B. Kothutnicka (Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie) poruszyła problem współczesnej sztuki ludów pozaeuropejskich w polskim wystawiennictwie etnograficznym. Mgr J. Węclawik (KUL) przedstawił referat na temat badań terenowych nad kulturą duchową na Zamojszczyźnie. J. Stasz (Seminarijna Sekcja Muzealna w Pieniężnie) mówił o działalności Muzeum Księży Werbistów w latach 1973—1983. Mgr K. Janiszowski (Muzeum Azji i Pacyfiku w Warszawie) wygłosił referat na temat metodyki dokumentacji zbiorów na przykładzie Muzeum Azji i Pacyfiku. Wygłoszony został również komunikat na temat kolekcji pozaeuropejskiej Muzeum Etnograficznego w Poznaniu. Przedstawił go pracownik tego muzeum mgr Z. Toroński.

Podsumowania sesji dokonał dr K. Makulski zwracając uwagę na ważność i konieczność regularnych spotkań tego typu. Pozwalają one na wzajemne przekazywanie informacji, dzielenie się doświadczeniami i prowadzenie wspólnej działalności, ważnej zarówno dla samego Kościoła, jak i dla badań naukowych. Zamknięcia sesji dokonał o. prowincjał dr A. Labudda.

Oprócz wykładów i dyskusji odbyła się projekcja filmów misyjnych.

Sesja pozwoliła obu stronom — państwu

i Kościołowi zrewidować dotychczasową linię pojmowania muzealnictwa etnograficznego kultur pozaeuropejskich w Polsce. Nie można dziś mówić o nim pomijając zbiory kościelne. Jednocześnie kościelni właściciele obiektów etnograficznych krajów misyjnych nie mogą przestać jedynie na wystawiennictwie. Musi ono być oparte o rzetelne badania naukowe prowadzone zgodnie z wymogami metodyki muzealnictwa etnograficznego.

Materiały z sesji zostaną opublikowane.

Eugeniusz Sliwka

Exposition au Musée des Pères „Recruteurs” à Pieniężno – la session intitulée „Les collections non européennes dans les musées ethnographiques d'état et ecclésiastiques en Pologne”

Le 7 et le 8 avril 1984 une nouvelle exposition permanente fut inaugurée solennellement au Musée Ethnographique du Séminaire des Missions des Pères „Recruteurs” à Pieniężno ainsi qu'une session intitulée „Les collections non européennes dans les musées ethnographiques d'état et ecclésiastiques en Pologne”. On y réunit des objets provenant de la Chine, du Japon, de l'Inde, de l'Indonésie, de la Nouvelle-Guinée, d'Afrique et de l'Amérique Latine. L'objectif du

musée est faire connaître les religions des territoires sur lesquels travaillent les Pères „Recruteurs” polonais. Il y a aussi des objets d'art chrétien. Ce musée fait partie des 60 musées ecclésiastiques et collections ethnographiques des missions existant en Pologne. Il est en même temps l'un des plus grands (près de 3 mille objets exposés) et des mieux organisés.

Daniel Artymowski

Dodać życia do lat (Praca w muzeum na rzecz ludzi starszych)

„W europejskiej cywilizacji odczuwa się brak szacunku dla starości, ceni się tylko urodę i siłę. Starość zdevaluowała się we współczesnym świecie, i nie bardzo umie sobie znaleźć miejsce”¹

We współczesnym świecie obowiązuje zasada użyteczności. Człowiek jest dobry i pożądanym póki może coś dać z siebie. Osoby niepotrzebne idą na złom, jak sprzęt.²

Powyższe stwierdzenie jest szokujące i może budzić sprzeciw. Nie jest też bezwzględnie prawdziwe — podejście do starości różne jest

w różnych krajach, środowiskach, rodzinach. Ilustruje jednak pewną tendencję obecną we współczesnym społeczeństwie przemysłowym, tendencję rzadko nazywaną po imieniu, do odsuwania i eliminowania w taki czy inny sposób ludzi, którzy stają się niewygodni i już niepotrzebni.